

Kázání: ETF 9.4.2014/ J 13,1-11

Tento příběh se odehrává v čase, kdy cesty do Jeruzaléma začínaly hostit bosá chodidla mnohých poutníků, kteří zpívali poutní žalmy Hospodinu.

Zpívali:

„Chvalte Hospodina, neboť Hospodin je dobrý, pějte žalmy jeho jménu, neboť je liblezný. Všechno, co Hospodin chce, to činí na nebesích i na zemi...“

Poutníci přicházeli z různých končin Izraele do Jeruzaléma slavit pesachové svátky. Tyto svátky my známe spíše jako Velikonoce. Pro židy to je však svátek nekvašených chlebů. Svátek, kdy si Izraelité připomínají akt spásy. Je to osmidenní radostná doba oslav.

Oslav Hospodinovy věrnosti, oslav vyslyšení nářků v otroctví Egypta. Oslav onoho divu, kdy se otevřelo moře, a Hospodinův lid přešel suchou nohou, neboť jej vedla vztyčená paže Hospodinova. Aby lid mohl vyjít z egyptského otroctví, musel zemřít beránek, jehož krví byly potřeny veřeje domu. Toto Hospodinovo vítězství si připomíná izraelský lid obětováním beránka.

Po poledni, před večerí s učedníky, zaklepala na Ježíšovy dveře jeho Hodina. Ježíš Hodině otevřel, ona se postavila před jeho tvář a předávala mu Otcovo poselství: „Ježíši, už je čas.“

Tu zazněl zvenčí zpěv:

„Chvalte Hospodina, neboť Hospodin je dobrý, pějte žalmy jeho jménu, neboť je liblezný. Všechno, co Hospodin chce, to činí na nebesích i na zemi...“

Ježíš obeznámen se dnem, hodinou i způsobem, jak bude zakončena jeho pozemská pouť, večerel nyní s učedníky. Večerel s učedníky, které mu Otec ulovil v lidském moři a dal mu je darem. Ježíš je přijal za své takové, jací byli. Přijal je bez reptání. Přijal je bez stížností. Za

celou dobu, co s nimi Ježíš pobýval, nereklamoval Otcí ani jediného z nich. A mohl.

Mnohokrát Ježíš mohl říci Otcí: „Teda Tati, cos mi to dal za dar? Ten Petr je takové tele, pošli mi, prosím, nějaký fajnovější materiál, pošli mi, prosím, místo něj učedníka, který konečně pochopí, co mu říkám, čemu ho učím.“

Ježíš to však neudělal. Místo toho přijal učedníky za své. Žil s nimi, byl v jejich středu, a přes veškeré vady a nedostatky učedníků je v lásce vyučoval tomu, co viděl u Otce. Učedníci byli po boku Ježíše skoro celá tři léta. Oni jediní poznávali Ježíše jako člověka z masa a kostí v jeho nejzazší intimitě. Ráno se vedle něj probouzeli a trávili s ním veškerý svůj čas. Tak tito učedníci, kteří chodili s Ježíšem den co den, ani přes takovou blízkost nepochopili! A to na vlastní oči viděli a zažívali divy, které se v jeho přítomnosti děly. Byli přímí svědci víry, Boží slávy, Boží přítomnosti, ale i přímí svědci nepokoje, odporu a nevole. Nerozpoznali v Ježíši z Nazareta roli služebníka. Byli tak zahlceni Ježíšovým učením a divy, až jim skrze prsty unikla podstata. A to ta, že Ježíš byl poslán Otcem, aby člověku sloužil.

Ježíš vstal od stolu a vědom si toho, že mu Otec dal všecko do rukou a že od Boha vyšel a k Bohu odchází, odložil svrchní šat, vzal lněné plátno a přepásal se; pak nalil vodu do umyvadla a začal učedníkům umývat nohy a utírat je plátnem, jímž byl přepásán.

Kristus, poslaný Otcem k naší spáse, oděn do roucha služebníka, začal svým učedníkům umývat nohy. V tichosti umýval nohy jednomu po druhém. Byl slyšet pouze hlas šplouchající vody a šelest roucha při utírání kapek. V tomto aktu byla pro každého z nich ukryta slova: „Ondřeji, já Ti sloužím, Marku, já Ti sloužím, Jidáší, já Ti sloužím. A má služba vám je vítězstvím vašeho života!“

Když přišla řada na Petra a Ježíš se k němu sklonil, Petr řekl: „Pane, ty mi chceš mýt nohy?“ Proč se Petr ptá, když viděl, že Ježíš myje nohy všem jeho bratřím i Jidášovi. Petr přeci měl důvěru k Ježíši.

Důvěru k jeho dílu. Jak je tedy možné, že ten, který u Cesareje v Matoušově evangeliu vyznává Ježíši „Ty jsi Mesiáš, syn Boha živého“, se tak najednou pohoršuje a Ježíši vzdoruje slovy: „Nikdy mi nebudeš mýt nohy!“ Kým je tedy pro něj Kristus teď?

Děsí snad Petra představa, že by mu Mesiáš, Syn živého Boha měl mýt nohy? Nebo uvízl v řetězci myšlenek: „Jsem toho hoden, aby mi Ježíš umyl nohy, či toho hoden nejsem? Sluší se to k roli Mesiáše, takhle se přede mnou ponížit. Vždyť tuto službu konají otroci! Má Mesiáš mýt nohy mně obyčejnému člověku? A ke všemu zrovna nohy? Nohy, které smrdí nánosy z cest, po kterých chodím! Vždyť uvidí má kuří oka a možná plíseň pod nehty... Ježíši, to je nepřipustné! Mýt mé nohy v žádném případě!“

Ptám se znova: „Kým je tedy Kristus pro něj teď?“

Může mít snad Petr strach z Ježíšova pohoršení, že když uvidí jeho špinavé nohy, přestane se k němu znát? Má snad strach, že až uvidí, jak moc špinavé jsou, vyloučí jej z apoštolského společenství? Petr může mít mnoho vnitřních důvodů, proč ne.

Ježíš jeho nepokoj tiší slovy: „*Co já činím, nyní nechápeš, potom však to pochopíš.*“ Někdo by mohl namítnout, to je přeci logické, že Kristus musel být nejprve ponížen, aby mohl být následně vyvýšen. Ale sloužit člověku přece není ponižující. Ba naopak. Je to cesta, kterou Ježíš učil.

Dále Ježíš pravil: „*Jestliže tě neumyji, nebudeš mít se mnou podíl.* Neboť bez mé služby tobě nepřijde k tvému domu požehnání. Bez mé služby tobě, Petře, nepřijde do tvého srdce pokoj.“ Petr hned začal křičet: „*Tak ne jen nohy, ale i ruce a hlavu* mi Ježíši umyj! Ať jsem pořádně čist! Ať mám s tebou ten podíl.“

Ježíš říká: „*Petře tomu, kdo je vykoupán, stačí nohy umýt.*“ V tomto symbolickém úkonu dochází k uzdravení, k smíření, k odpuštění a k příslibu podílu na věčnosti, který nabízí můj Otec každému člověku.

Ježíš miloval a miluje své učedníky až do konce. Až do konce jejich cesty učedníkům sloužil a slouží. Až do konce slouží nám všem. Svou cestou na kříž.

A Ježíšovi služebníci dneška?

Potká se Ježíš s dnešním člověkem jako služebníkem. Ježíš se obleče do služebného šatu, naplní umyvadlo vodou a říká člověku: „Dovol mi umýt ti nohy, abys měl se mnou podíl.“

„O, Pane, proč bys mi myl nohy. Šetři sil. Já raději využiji službu akvarijských rybiček, které mi mé nohy dokonale ožučlají. Pak si ještě nechám doladit délku nehtů, připlatím si masáž a bude to vše tip top. U kasy dostanu paragon, a když zjistím, že to není tak, jak jsem si to představoval, budu jejich služby reklamovat. Ježíši ty jsi Bůh, přeci se nebudeš zatěžovat mýma nohama. Vždyť máš práce dost. Místo mytí mých nohou můžeš uzdravovat nemocné, utěšovat trpící, dávat do kupy roztrhaná srdce, hojit a foukat bolesti světa. Potom se sejdeme a já už budu mít nohy dostatečně čisté k tomu, abys mi je umyl.“

Ovšem ještě si musíme ujasnit ten podíl. Chápej přeci, Ježíši, mít podíl, to je zodpovědnost. A já nevím, jestli jsem natolik zralý, abych tvůj závazek unesl. A co když budu s tvým umytím nespokojený? Pak abych si stoupnul doprostřed náměstí a křičel: „Jen se pojdte podívat, jak mi Ježíš, král hříšníků, umyl nohy...“

Tu někdo z kolemjdoucích by mohl zazpívat:

„Chvalte Hospodina, neboť Hospodin je dobrý, pějte žalmy jeho jménu, neboť je líbezný. Všechno, co Hospodin chce, to činí na nebesích i na zemi...“

Proto se nás ptám: Kdo je pro nás Kristus? Kde stojí v našem životě? Chceme si nechat od něj umýt nohy a mít s ním podíl na věčnosti? Jsme schopni odložit naše představy o Bohu a nechat si jím sloužit? Jsou naše srdce s každým přicházejícím ránem ochotna se znovu

a znovu rozhodnout pro Krista přesto, že si na svůj podíl nemůžeme sáhnout?

Pro ty, jež jsou vykoupáni v jeho předražené krvi se stalo a stává umytí nohou znamením křesťanské služby, která je naší identitou. Znamením, které maže jakékoliv rozdíly mezi námi. Identifikovat se s Ježíšovou službou nás nejen zve k ježíšovské službě umývání nohou bližním, ale i nechat si sloužit samotným Ježíšem bez Petrova pohoršení. Nechat si Ježíšem sloužit, to znamená zůstat přimknut k Bohu, to je důležité pro uchování identity k něčemu, nebo sounáležitosti s něčím. To my potřebujeme. To potřebuje církev, aby mohla být obnovena. Aby to co bylo mrtvé mohlo povstat k životu. Mělo by v nás být zakořeněno, že když si necháme Ježíšem sloužit, bude nás moci povolát do služby, sloužit i Jidášům. Neboť i těm, co zradili a zradí, nabízí Ježíš svůj podíl na své věčnosti.
Amen.